

**VIDZEMES PLĀNOŠANAS
REĢIONA
ATTĪSTĪBAS PROGRAMMA**

2021 – 2027

Pielikums nr.1

2021

APDZĪVOJUMA STRUKTŪRA UN ATTĪSTĪBAS FUNKCIONĀLĀS ZONAS

1. PIELIKUMS

Pilsētu funkcionālās teritorijas

Pilsētu funkcionālās teritorijas noteiktas kā [SAM 5.1.1. plānoto ieguldījumu funkcionālās teritorijas](#).

Nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centri atbilstoši stratēģijā "Latvija 2030" noteiktajam un to apkārtējās teritorijas (var būt arī vienas vai vairāku pašvaldību ietvaros), starp kurām ir:

a) ikdienas darba spēka migrācija - ne mazāk par 15% no nodarbinātajiem iedzīvotājiem strādā attīstības centrā. Pilsētu funkcionālajā teritorijā tiek ieskaitītas pašvaldību teritoriālās vienības;

b) kopīgs pakalpojumu.

Definīcija balstās uz:

- Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030.gadam (turpmāk – "Latvija 2030") noteiktajām mērķteritorijām – lielāko Latvijas pilsētu tīklu.

Saskaņā ar „Latvija 2030” un VPR IAS 2030 noteikto, lai nodrošinātu līdzsvarotu reģionālo attīstību, nozīmīgas ir pilsētas jeb attīstības centri un to mērķtiecīga attīstīšana un nostiprināšana visā Vidzemē labvēlīgi ietekmējot arī apkārtējo lauku teritoriju attīstību, kā arī reģionu un pilsētu konkurētspējas stiprināšanai starptautiskā mērogā.

"Latvija 2030" Vidzemē definē nacionālas un reģionālas nozīmes attīstības centru tīklu kā valsts apdzīvotuma struktūras pamatu (1.1. attēls), ko nepieciešams stiprināt, lai veicinātu reģionu attīstību un samazinātu pašreizējo pārmērīgo resursu koncentrāciju ap galvaspilsētu. Šajos attīstības centros koncentrējas izaugsmei nozīmīgie resursi, kā arī ekonomiskā un sociālā aktivitāte. Izvēlētie attīstības centri ir vienmērīgi izvietoti visā valsts teritorijā (~ 25 – 90 km starp tuvākajiem attīstības centriem, kas nozīmē, ka attīstības centri no apkārtējās teritorijas ir sasniedzami līdz 50 km attālumā (ar atsevišķiem izņēmumiem)), kas ir nozīmīgs priekšnoteikums to ieguldījumam reģionu un visas valsts līdzsvarotas attīstības sekmēšanā, jo tādējādi lauku teritoriju iedzīvotājiem ir pieejams vismaz viens attīstības centrs salīdzinoši tuvā attālumā. Attīstības centri nodrošina darbavietas un pakalpojumus ne tikai centra, bet arī apkārtējās teritorijas iedzīvotājiem.

- OECD un ES kopīgo definīciju:

Funkcionālā pilsētu teritorija sastāv no blīvi apdzīvotas pilsētas un tās apkārtējās teritorijas (svārstmigrācijas zonas), kuras darba tirgus ir lielā mērā integrēti ar pilsētu. Funkcionālo pilsētu

teritorija tiek definēta vairākos posmos. Pirmkārt, iedzīvotāju tīkls ļauj definēt "pilsētu centrus" neatkarīgi no administratīvajām vai statistikas robežām. Otrkārt, pēc tam šis blīvais pilsētas centrs tiek pielāgots tuvākajām vietējām vienībām, lai definētu pilsētu. Treškārt, tiek pievienotas svārstmigrācijas plūsmas, lai noteiktu, kura no apkārtējām, mazāk blīvi apdzīvotajām vietējām vienībām ir daļa no pilsētas darba tirgus (svārstmigrācijas teritorija). Svārstmigrācijas plūsmas ir balstītas uz braucieniem uz darbu, t.i., braucieniem, kurus vietējie iedzīvotāji veic, lai sasniegtu darbavietu. Šajās pārvietošanās plūsmās tiek ietverta arī regulāra iedzīvotāju pārvietošanās, lai nodrošinātu piekļuvi izglītībai un citiem publiskajiem pakalpojumiem:

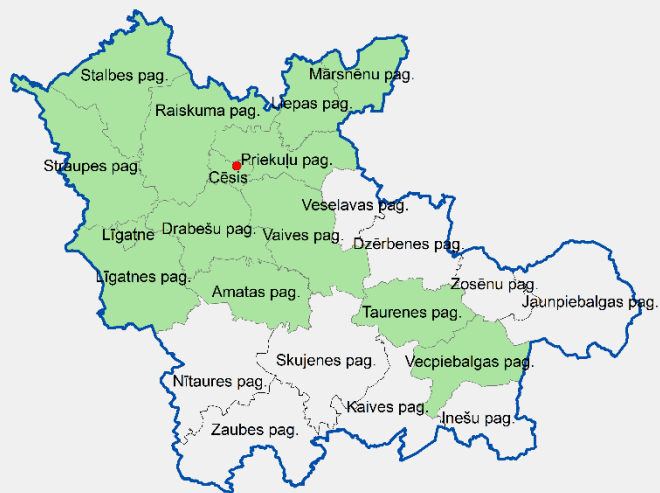
Balstoties uz šo definīciju, ņemot vērā CSP pieejamos datus primāri vērtējot darba svārstmigrāciju un attīstības centriem, ka arī katra attīstības centra specifiku, sadarbībā ar novadu pašvaldībām, Vidzemes reģionā tiek definētas [pilsētu funkcionālās teritorijas](#).

1.1. attēls Apdzīvotuma struktūra Vidzemē [autoru veidots]

PILSĒTU FUNKCIONĀLĀS TERITORIJAS

Cēsu pilsētas funkcionālā teritorija;

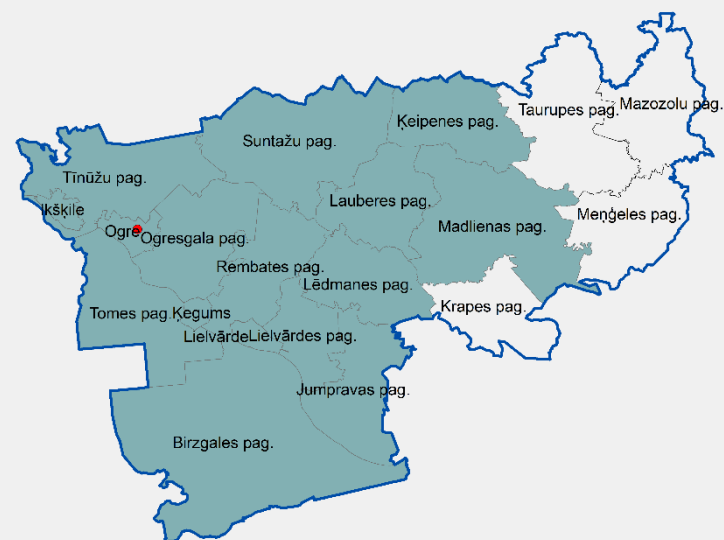
Gulbenes pilsētas funkcionālā teritorija;

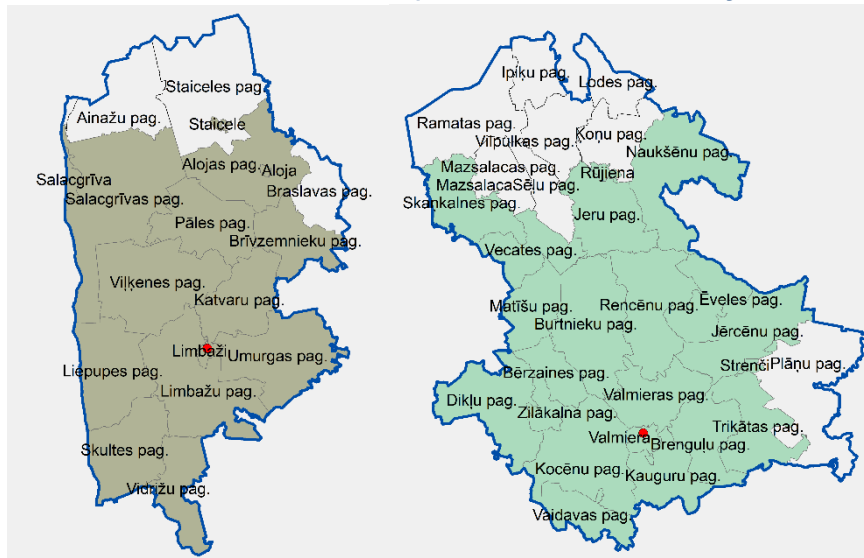
Alūksnes pilsētas funkcionālā teritorija;

Ogres pilsētas funkcionālā teritorija;

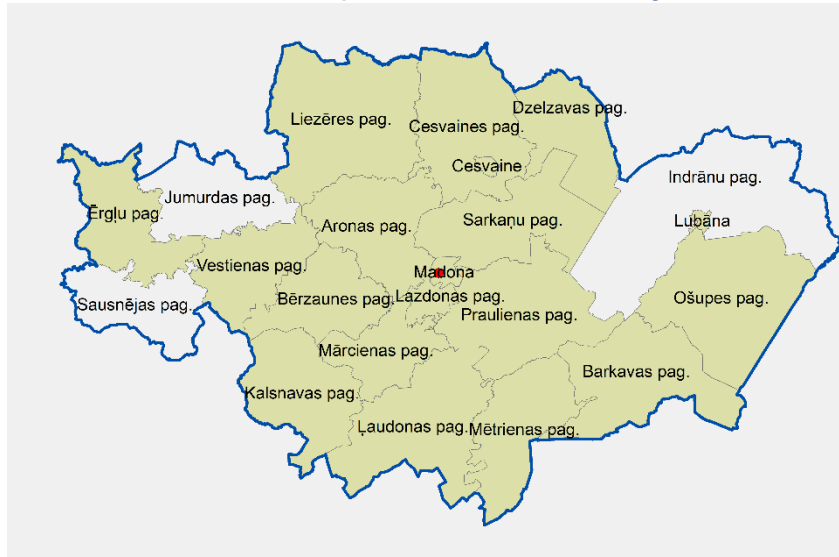
Limbažu un Valmieras pilsētas funkcionālā teritorija;

Valkas pilsētas funkcionālā teritorija;

Madonas pilsētas funkcionālā teritorija;

Smiltenes pilsētas funkcionālā teritorija;

